

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/695/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3214200420
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3214200420.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľa: B. zdravotná poisťovňa a.s., Q. XX, XXX XX O., IČO: XX XXX XXX, proti odporcovi: Q. G., bytom XXX XX Z. č. XX, o zaplatenie 111,01 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 16. júla 2014, č.k. 4C/66/2014-51, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietavej časti **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 43,16 eur s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 43,16 eur od 18.10.2011 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšnej časti návrh zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Súd prvého stupňa mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že odporca ako osoba s trvalým pobytom na území SR bola povinne zdravotne poistená u navrhovateľa. V období od 01.01.2005 až do 01.04.2011 bola odporcovi poskytovaná zdravotná starostlivosť, za ktorú navrhovateľ uhrádzal pravidelne kapitačný paušál, celkovo za toto obdobie vo výške 111,01 eur, ktoré hradil z prostriedkov zdravotného poistenia. Ako vyplýva z mailovej komunikácie medzi odporcom a navrhovateľom zo dňa 07.06.2011 odporca si za obdobie od 14.07.2004 uplatnil vyňatie z povinného zdravotného poistenia v SR ako osoba, ktorá má trvalý pobyt v SR a je zamestnaná u zamestnávateľa, ktorý nemá sídlo v SR a je zdravotne poistená na území tohto štátu, v ktorom má zamestnávateľ sídlo. O tejto skutočnosti sa navrhovateľ dozvedel až 07.06.2011. Tvrdenie odporcu, že túto skutočnosť oznámil navrhovateľovi skôr sa v konaní nepodarilo preukázať. Súd prvého stupňa po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 2 ods. 1, § 4, § 3 ods. 2 písm. a/ bod 1, § 5 ods. 2 písm. b/, § 9 ods. 1, 7, § 22 ods. 1 písm. b/, § 23 ods. 1, § 25 ods. 2 písm. a/ zák.č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení v znení neskorších predpisov. Ďalej ust. § 517 ods. 1, 2, § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ďalej ust. § 3 ods. 1 Nariadenia č. 87/95 a § 21 ods. 1 zák.č. 580/2004 Z.z..

Z predložených listinných dôkazov mal súd prvého stupňa za preukázané, že sa jedná o nárok navrhovateľa na úhradu za zdravotnú starostlivosť hradenú od 01.01.2005 do 01.04.2011. Jedná sa pritom o úhradu za zdravotnú starostlivosť a premlčacia doba je v takomto prípade s poukazom na § 21 ods. 1 zák.č. 580/2004 Z.z. 5 ročná a plynie od úhrady za zdravotnú starostlivosť. Navrhovateľ podal návrh na súd dňa 05.02.2014, z ktorého dôvodu je nárok navrhovateľa spolu s príslušenstvom za obdobie od 01.01.2005 do 05.02.2009 vo výške 67,85 eur premlčaný a nemožno ho v konaní priznať pre uplatnenú námietku premlčania. Vo zvyšnej časti istiny, t.j. úhrad uskutočnených od 01.03.2009

do 01.04.2011 v celkovej výške 43,16 eur, súd považoval návrh za dôvodný. Osoby, ktoré majú na území SR trvalý pobyt sú poistencami, za ktorých pre účely zákona 580/2004 Z.z., vyplýva povinnosť navrhovateľovi hradiť úhrady za zdravotnú starostlivosť. Z povinného zdravotného poistenia sú vyňaté osoby, ktoré majú trvalý pobyt na území SR, ale sú zamestnané u zamestnávateľa, ktorý nemá sídlo na území SR a osoba je zdravotne poistená na území štátu, v ktorom má zamestnávateľ sídlo. Vyňatím z povinného zdravotného poistenia, poisťovni zaniká povinnosť hradiť tejto osobe náklady spojené s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Odporca si za obdobie od 14.07.2004 uplatnil vyňatie z uvedeného dôvodu, čím navrhovateľovi zanikla povinnosť hradiť poskytnutú zdravotnú starostlivosť za toto obdobie. Odporca túto skutočnosť oznámil navrhovateľovi až 07.06.2011, avšak odporcovi bola poskytovaná zdravotná starostlivosť formou úhrad kapitálnych paušálov, ktorú hradil navrhovateľ napriek vyňatiu odporcu zo zdravotného poistenia. Navrhovateľ odporcu vyzval v lehote 15 dní na úhradu pohľadávky a zásielka bola doručená 30.09.2011. Odporca pohľadávku neuhradil. Navrhovateľ má popri istine nárok na úrok z omeškania, ktoré mu súd priznal vo výške 9% od navrhovateľom žiadaného času, ktorý nepredchádza času omeškania a to vo výške ust. § 3 Nariadenia vlády 87/95 Z.z.. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 O.s.p., kedy návrh bol podaný dôvodne v časti istiny 43,16 eur, nedôvodne v časti 67,85 eur a preto čistý úspech odporcu predstavuje 22,24 %. Odporca si trovy konania neuplatnil, a preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ a to proti výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol jeho nárok zamietnutý čo do sumy 67,85 eur z dôvodu, že odporca podal námietku premlčania. Súd prvého stupňa na daný prípad aplikoval právnu úpravu plynutia premlčacej doby podľa § 21 ods. 1 zák.č. 580/2004 Z.z., ktorý upravuje 5-ročnú premlčaciu lehotu odo dňa splatnosti poistného alebo úhrady za zdravotnú starostlivosť. Nárok na úhradu za zdravotnú starostlivosť v zmysle § 9 ods. 7 v spojení s § 9 ods. 2, 3 zák.č. 580/2004 Z.z. je pohľadávka zdravotnej poisťovni voči poistencovi, ktorý nezaplatil príslušnej zdravotnej poisťovni preddavok na poistné za 3 mesiace v príslušnom kalendárnom roku, nedoplatok za poistné, poistné, ktoré bol povinný uhradiť odo dňa vzniku skutočnosti zakladajúcej vznik verejného zdravotného poistenia, do dňa potvrdenia prihlášky príslušnou zdravotnou poisťovňou alebo úhradu za zdravotnú starostlivosť, ak sa mu poskytla preukázateľne v dôsledku porušenia liečebného režimu, alebo užitia alkoholu alebo inej návykovej látky v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom v sume vyššej ako 10 eur a ktorý je z tohto dôvodu uvedený v zozname podľa § 25 ods. 1 písm. e/ druhého bodu, má právo len na úhradu neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Z tohto potom vyplýva, že danú právnu úpravu nemožno aplikovať na spor medzi navrhovateľom a odporcom. Navrhovateľ si v danom prípade uplatnil nárok na náhradu škody podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kedy každý zodpovedá za škodu, ktorá vzniká porušením právnej povinnosti. Odporca porušil ust. § 23 ods. 1 zák.č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení. Poistenec je povinný v lehote najneskôr do 8 dní oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni skutočnosť rozhodujúcu pre vznik a zánik verejného zdravotného poistenia a vrátiť preukaz poistenca. Odporca bol do 31.12.2004 poistencom navrhovateľa. Odporcovi od 01.01.2005 zaniklo povinné zdravotné poistenie v Slovenskej republike ako osobe, ktorá má trvalý pobyt v SR, ale je zamestnaná u zamestnávateľa, ktorý nemá sídlo na území SR a je zdravotne poistená na území štátu, v ktorom má jej zamestnávateľ sídlo. Odporca si zákonnú oznamovaciu povinnosť splnil oneskorene až dňa 07.06.2011. Premlčacia lehota na uplatnenie nároku plynie navrhovateľovi v zmysle § 101 OZ odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, teda od splnenia oznamovacej povinnosti od 07.06.2011. Žiadal preto v konečnom dôsledku, aby krajský súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a zaviazal odporcu k zaplateniu celej žalovanej čiastky 111,01 eur s príslušenstvom.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietavej časti je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. aj keď z iných právnych dôvodov, nakoľko súd prvého stupňa v prejednávanej veci nesprávnej posúdil plynutie premlčacej lehoty v zmysle ust. § 21 ods. 1 zák.č. 580/2004 Z.z..

Z dokazovania vykonaného pred súdom prvého stupňa je nepochybné, že odporca bol do 31.12.2004 poistencom navrhovateľa. Od 01.01.2005 zaniklo odporcovi povinné zdravotné poistenie Slovenskej

republiky ako osobe, ktorá má trvalý pobyt v SR, ale je zamestnaná u zamestnávateľa, ktorý nemá sídlo na území na SR a je zdravotne poistená na území štátu, v ktorom má jej zamestnávateľ sídlo.

Rovnako z vykonaného dokazovania je zrejmé, že odporca si zákonnú oznamovaciu povinnosť voči navrhovateľovi splnil až dňa 07.06.2011, pričom odporca hradil vecne dávky zdravotného poistenia, t.z. kapitáčne platby z prostriedkov zdravotného poistenia za čas od 01.01.2005 do 01.04.2011, v celkovej výške 111,01 eur.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že nárok navrhovateľa je čiastočne dôvodný a zaviazal odporcu k zaplateniu sumy 43,16 eur za úhradu uskutočnených kapitáčných platieb zo strany navrhovateľa za čas od 01.03.2009 do 01.04.2011 a v prevyšujúcej časti dospel k záveru, že je nárok premlčaný z dôvodu vznesenej námietky premlčania, pričom daný nárok posúdil podľa § 21 ods. 1 zák.č. 580/2004 Z.z. ako 5-ročnú premlčaciu lehotu.

Odvolaací súd uvádza, že 5-ročná premlčacia lehota tak ako ju skonštatoval súd prvého stupňa a tak ako ju zakotvuje ust. § 21 ods. 1 zák.č. 580/2004 Z.z. sa skutočne na prejednávany prípad nevzťahuje. Toto ustanovenie sa vzťahuje na právo zdravotnej poisťovne uplatniť nárok na poistné podľa § 17 ods. 8 cit. zákona, ktoré zahŕňa povinnosť platiteľa poistného, ak platiteľ poistného neodvedie preddavok na poistné riadne a včas, príslušná poisťovňa si môže uplatniť nárok na tento preddavok na úhrade alebo výkazom nedoplatkov, ďalej sa 5-ročné obdobie vzťahuje na úroky z omeškania v zmysle § 18 zák.č. 580/2004, čo tiež nie je prejednávany prípad a § 19 ods.15 cit. zákona sa vzťahuje na povinnosť platiteľa poistného príslušnej zdravotnej poisťovni odvieť nedoplatok do 45 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti výkazu nedoplatkov podľa ods. 9, ak ide o zamestnanca vykoná túto povinnosť za neho zamestnávateľ, ak je poistenec stále jeho zamestnancom. Ďalej sa 5-ročná premlčacia lehota vzťahuje na úhradu za zdravotnú starostlivosť v zmysle § 9 ods. 7 a to za zdravotnú starostlivosť, ktorú nezaplatil poistenec podľa ods. 2, čo rovnako nie je prejednávany prípad a nákladov vzniknutých podľa ods. 3, ktorá neuhradila fyzická osoba alebo právnická osoba podľa ods. 4, čo rovnako nie je prejednávany prípad.

Podľa § 420 ods. 1 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak premlčacia doba je 3-ročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 106 ods. 1, 2 OZ právo na náhradu škody sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za 3 roky, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne za 10 rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla, to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Z vykonaného dokazovania teda vyplýva, že navrhovateľovi vznikla škoda za obdobie rokov od 01.01.2004 až do 01.04.2011 s tým, že nakoľko súd prvého stupňa návrhu za čas od 01.03.2009 do 01.04.2011 vyhovej a v tejto časti odvolanie podané nebolo, v tejto časti je rozsudok súdu prvého stupňa právoplatný a rozhodovaním odvolacieho súdu nedotknutý.

Preto bolo predmetom prieskumnej činnosti odvolacieho súdu len obdobie za čas od 01.01.2005 do februára roku 2009. Návrh na súd prvého stupňa bol podaný dňa 05.02.2014.

Je teda nepochybné, že odvolateľ svoj nárok voči odporcovi odvodzuje titulom náhrady škody z pohľadu ust. § 420 Občianskeho zákonníka. Podľa § 420 ods. 1 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Nepochybné odporca svoju právnu povinnosť porušil, pričom uvedené porušenie spočívalo v tom, že si v zmysle ust. § 23 zák.č. 580/2004 Z.z. nesplnil svoju oznamovaciu povinnosť. Navrhovateľ v rozhodnom období pre neexistenciu vedomosti o zániku zdravotného poistenia odporcu uhradil kapitáčne platby, spolu vo výške 111,01 eur a to za obdobie od 01.01.2005 do 01.04.2011. Škoda navrhovateľovi vznikla v príčinnej súvislosti s porušením právnej povinnosti odporcu

s tým, že tento preukázal výšku škody aj zavinené konanie odporcu. Po vznesení námietky premlčania voči tomuto uplatňovanému nároku samotným odporcom sa síce súd prvého stupňa zaoberal otázkou opodstatnenosti námietky premlčania, avšak túto posúdil podľa nesprávnych ustanovení právneho predpisu.

Inštitút premlčania upravuje Občiansky zákonník v ust. § 100 až 114 OZ. Spočíva v tom, že po uplynutí zákonom stanovenej doby sa možno s úspechom brániť vymáhaniu práva. K premlčaniu práva dôjde, ak nebolo vykonané v dobe stanovenej v Občianskom zákonníku. Záleží na vôli povinného subjektu, či námietku premlčania uplatní pred súdom, keďže sa nejedná o zánik práva, súd k premlčaniu prihliadne len v prípade námietky povinného subjektu.

Ust. § 106 ods. 1 OZ zakotvuje tzv. subjektívnu premlčaciu dobu a ust. § 106 ods. 2 OZ, tzv. objektívnu premlčaciu dobu. Kým objektívna premlčacia doba plynie od tzv. škodovej udalosti, subjektívna plynie odo dňa, kedy sa poškodený dozvie o vzniknutej škode a tom, kto za ňu zodpovedá. Subjektívna premlčacia doba začína plynúť dňom, kedy sa poškodený dozvedel o škode, t.j. kedy nadobudol vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy určitého druhu a rozsahu, ktorú možno natoľko objektívne vyčíslieť v peniazoch, aby poškodený mohol svoj nárok uplatniť na súde a ďalej o tom, kto za škodu zodpovedá. Plynutie subjektívnej premlčacej doby však nemôže začať skôr ako plynutie objektívnej premlčacej doby, t.j. prv ako vznikla škoda. Ust. § 106 ods. 2 OZ ustanovuje objektívnu časovú hranicu, ktorú premlčacia doba nesmie prekročiť. Po jej uplynutí sa právo na jeho náhradu škody premlčí vždy aj keď dosiaľ neuplynula ešte subjektívna premlčacia doba. Začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je viazaný na udalosť, z ktorej škoda vznikla. V preskúmvanej veci je preukázané, že udalosť, z ktorej škoda vznikla sa viaže ku skutkovej okolnosti, ktorou je vyplatenie kapitálnych nákladov za čas od 01.01.2005 do 01.04.2011 navrhovateľom napriek tomu, že v označenom období odporca na úhradu týchto nákladov už nárok nemal, keďže v tom čase poisťovcom navrhovateľa nebol. I keď navrhovateľ, teda odvolateľ až z písomného oznámenia odporcu zo dňa 01.04.2011 sa dozvedel, že v dôsledku porušenia zákonnej povinnosti odporcu úhrada nákladov zdravotnej starostlivosti nebola dôvodná, tento začiatok subjektívnej premlčacej doby nedopadol do plynutia objektívnej premlčacej doby, ale nastal dávno uplynutí 3-ročnej objektívnej premlčacej doby.

Pri premlčaní práva na náhradu škody je ustanovená kombinovaná premlčacia doba a to kratšia subjektívna, dlhšia objektívna. Jej začiatok je upravený odlišne. Tieto dve premlčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia sa nezávisle od seba. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemôže presiahnuť. V prejednávanej veci začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby sa viaže k skutkovej okolnosti v rozhodnom období s tým, že nakoľko odporca v prejednávanej veci vzniesol námietku premlčania, možno teda konštatovať, že nárok navrhovateľa bol v dôsledku takto vznesenej námietky premlčania správne zamietnutý za čas od 01.01.2005 do 05.02.2009 a to s prihliadnutím na skutočnosť, že návrh na súd zo strany navrhovateľa bol podaný dňa 05.02.2014 (posledným dňom na včasné podanie návrhu za kapitálny náklad vyplatený 05.02.2009 bol deň 05.02.2012).

Preto bol v konečnom dôsledku správny postup súdu prvého stupňa, ktorý v dôsledku vznesenej námietky premlčania návrh za toto obdobie zamietol.

Nakoľko voči vyhovujúcej časti čo do zaplatenia sumy 43,16 eur odporca odvolanie nepodal a v prejednávanej veci odvolací súd nemôže postupovať v neprospech navrhovateľa, teda odvolateľa, odvolací súd sa vyhovujúcou časťou rozsudku prvého stupňa preto v tomto konaní ďalej nezaoberal.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa napriek nesprávne použitému právnomu predpisu v konečnom dôsledku ako vecne správne v napadnutej zamietavej časti potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému odporcovi v odvolacom konaní ich náhrada priznaná nebola, nakoľko tento si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a z obsahu spisu mu trovy odvolacieho konania nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.